

ใจเป็นธรรมก็ไม่มีทุกข์

หลวงพ่ocha สุภทโท

พุทธบริษัททั้งหลาย ทั้งพระภิกษุและสามเณร และอุบาสก
อุบาสิกาทั้งหลายที่ได้มาร่วมในงานพิธีวันนี้ วันนี้เป็นวันหนึ่งซึ่ง
อาตมาได้มาพบกับญาติโยมทั้งหลาย มีท่านพระครู เจ้าคณะ
อำเภอเป็นประธาน ดังนั้นการมาที่นี่มีประโยชน์ เพื่อประโยชน์
ตน และประโยชน์บุคคลอื่นเสมอไป

สถานที่นี้อาตมาก็ได้พยายามมาบ่อยครั้งเพราะว่าสถานที่นี้
มาแล้วสบายใจ ทำไมมันถึงสบายใจ สบายใจเพราะว่ามีครูบา
อาจารย์อยู่ในสถานที่นี้ มีท่านเจ้าคณะอำเภอเป็นต้น มี
ความเห็นพร้อมเพรียงในการประพฤติปฏิบัติในทางพุทธศาสนา
เมื่อมาที่นี่ก็สบายใจ จะพูดอะไรก็ง่าย จะพูดอะไรก็ไม่ต้อง
เกรงใจ เพราะว่าได้น้อมจิตใจมาในเส้นทางอันเดียวกันแล้ว
ถึงแม้พระครูท่านจะเป็นผู้ปฏิบัติคณะสงฆ์โดยเฉพาะก็จริง แต่
ว่ายังมีผลสะท้อนมาถึงผู้ปฏิบัติอยู่ในป่าด้วย ให้ความ
สะดวกสบาย

ดังนั้นอาตมาถึงว่ามาที่นี้แล้วมันสบายใจ มันสบายใจคือ
มันรู้เรื่องอะไรกันหลายๆอย่าง ไม่มีอะไร อันนี้เฉพาะที่นี้ ที่อื่น
นั้นลำบาก ที่อื่นยังลำบาก เพราะว่าพุทธบริษัทเราทั้งหลายนั้น
ทั้งพระหรือเณร หรืออุบาสก อุบาสิกา ก็เพียงแต่ว่าเป็นอุบาสก
อุบาสิกา เป็นพุทธบริษัท แต่ยังไม่ยอมรับความจริง ซึ่งพวกเรา
ทั้งหลายหันหน้าเข้ามากราบพระ ไหว้พระ บวชใน
พระพุทธศาสนาแล้วก็จริง แต่ยังไม่ยอมรับความจริง ในด้าน
พุทธศาสนานะมันมีมาก ถ้าหากว่าเป็นเช่นนี้ก็ปัย เป็นปัย
ต่อผู้ประกาศพุทธศาสนา นี้ ฉะนั้นที่นี้ไม่มีอะไร แม้ถึงท่านพระ
ครูท่านก็ มีโอกาสท่านก็ไปเยี่ยมวัดป่าพงบ่อย ได้พูดอะไรกัน
หลายๆอย่าง ก็เรียกว่าท่านยอมรับ จึงเป็นที่สบายใจมาก
สถานที่นี้ ที่ได้มาสร้างอยู่ที่นี่ก็เพราะท่าน ก็เพราะท่านเป็น
ประมุขประธานองค์หนึ่งเหมือนกัน

ดังนั้นวันนี้ก็จึงขออนุญาตญาติโยมทั้งหลาย จะขอพูดไป
ตามความจริง เทศน์ไปตามความรู้สึก เทศน์ไปตามความรู้สึก
 เพราะว่าภายในเวลานี้ก็สุขภาพอาตมาปีนี้รู้สึกที่ไม่ค่อยดี

เท่าไร สุขภาพไม่ค่อยดี จะยืน จะเดิน จะนั่ง จะนอน มันขัดไป
ทั้งนั้นแหละ แต่ว่าก็พอที่เราอยู่ได้กับมัน ก็เรียกว่ามันเป็นอย่าง
นั้น ให้อสังขารมันเป็นอย่างนั้น เมื่อมาเรียนรู้ว่าสังขารมันเป็น
อย่างนั้น ก็ยังมีความสบาย มันจะเจ็บ มันจะไข้ มันจะเป็นอะไร
ต่างๆไปก็มีความเห็นว่ามันเป็นอย่างนั้นของมัน ก็มีความสบาย
ภายในจิตของเจ้าของอยู่เสมอ

ฉะนั้นการปฏิบัตินี้ ในทางพุทธศาสนานี้ โดยมากพวกพุทธ
บริษัทเราทั้งหลายนั้นยังไม่ยอมรับกัน คือยังไม่เห็น ทั้งๆเรา
เป็นอยู่ เราก็ยังไม่เห็นอยู่ เช่นท่านพูดว่าปลาอยู่ในน้ำ ไม่เห็นน้ำ
อันนี้มันก็จริงเหมือนกัน ไล่เดือนมันอยู่ในแผ่นดิน มันไม่เห็นขี้
ดิน อันนี้ก็เหมือนกันฉันนั้น อันนี้ทั้งเรากราบทั้งเราไหว้ ทั้งเรา
สาธยายธรรมะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา นั้น ก็ยัง
ไม่ยอมรับธรรมะของท่านไว้ในใจ อันนี้เป็นความจริง

ให้อธรรมะเมื่อเราฟังแล้ว ไม่ใช่ว่ามันรู้ที่เดียวนะ ไม่ใช่มันรู้
ที่เดียว เปรียบให้ฟังง่ายๆ ธรรมะนี้ เหมือนกันกับผลไม้บางอย่าง
ซึ่งเราไปบ้านญาติ บ้านเพื่อนมิตร แล้วเค้าเอาผลไม้ฝากเรา เค้า

ผลไม้ฝาก เราก็เพียงหยิบเอาผลไม้ไว้ในมือเราเท่านั้นแหละ
เท่านั้นแหละ ไม่ใช่ว่ามันรู้เปรี้ยวรู้หวาน รู้ฝาด รู้อะไรต่างๆ ไม่
รู้อะไร แต่ว่าจับผลไม้แล้ว แต่ก็ยังไม่รู้รสของผลไม้ ก่อนที่จะรู้รส
ของผลไม้เนาะ จะต้องเอาผลไม้ชิ้นนั้นมาทานมากิน มาขบ มาเคี้ยว
จึงจะรู้ว่ามันเปรี้ยว มันหวาน มันมีรสชาติต่างๆตามสัญญาของ
เรา ธรรมะนี้ก็เหมือนกันฉันนั้น ทุกอย่างพระพุทธเจ้าเราท่านให้
เอาตนเป็นพยานของตน ไม่ต้องเอาคนอื่นเป็นพยาน

เรื่องของคนอื่นนั้นตัดสินได้ยากลำบาก เพราะเรื่องของคน
อื่น ถ้าเรื่องของเราแล้วเนาะมันง่ายที่สุดแหละ ตัดสินอย่างนี้ก็ได้
ก็เพราะความจริงมันอยู่กับเรา เพราะมีเราเป็นพยาน ธรรมะนี้ก็
เหมือนกันฉันนั้น เมื่อเราฟังแล้วจะต้องเอามาภาวนาให้มันเป็น
ศาสนา ปริยัติศาสนา ปฏิบัติศาสนา ปฏิเวธศาสนา ปริยัติก็คือ
การเรียนรู้ ปฏิบัติ รู้แล้วมาปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า
ของเรา แล้วเกิดความรู้ขึ้นมาตามความเป็นจริง อันนี้ก็
เหมือนกันฉันนั้น เหมือนเราได้ผลไม้มาจากเพื่อน จากญาติ
ด้วยมือตนเอง ได้มาแล้วก็ยังไม่รู้สว่ามันเปรี้ยว มันหวาน

อันนั้นก็เหมือนกัน การฟังธรรมะนี้ก็ฉันนั้นเหมือนกัน เราฟัง
เฉยๆก็รู้ด้วยสัญญาของเรา รู้ด้วยสัญญาของเรา ยังไม่รู้ตาม
ความจริง ฉะนั้นมนุษย์เราทั้งหลายนั้นผู้ยอมรับคำสั่งสอนของ
พระพุทธเจ้านั้นโดยมากก็ไปพูดเรียกว่าตามสัญญาให้กันฟัง ไม่
พูดความจริงใจให้ฟัง ฉะนั้นพวกเราทั้งหลายนั้น จึงไม่เข้าถึง
ธรรมะ ไม่สอดส่องถึงธรรมะ รู้ธรรมะ เรียนธรรมะ และปฏิบัติ
ธรรมะ แล้วก็เห็นธรรมะ ทั้งสามสิ่งอย่างนี้ยังไม่บริสุทธิ์ ถ้ามี
คุณสมบัติสามสิ่งอย่างกล่าวมานี้จะต้องให้เป็นธรรมะ ให้เป็น
ธรรม พุทธได้ก็ดี เรียนได้ก็ดี รู้ได้ก็ดี ปฏิบัติได้ก็ดี แต่ว่าใจไม่เป็น
ธรรม ใจไม่เป็นธรรม แต่พูดเป็นธรรมก็ได้ ทำเป็นธรรมก็ได้ แต่
ใจไม่เห็น ไม่เป็นธรรม นี่ก็เรียกว่ายังไม่สมบูรณ์แบบตามทาง
พุทธศาสนา

อาตมาเคยได้ผ่านมาหลายอย่างเรื่องปฏิบัตินั้น เช่นว่า
อุบาสก อุบาสิกาเรานั้น สอนธรรมะให้ สอนศีลพูดง่ายๆ สอนศีล
๕ ปาณา อทินนา กาเม มุสา สุรา ไม่ค่อยยอมรับกัน กลัว เราให้
ศีลยังมาขอกับเรามาก ขอก่อนเถิด ขอก่อนเถิด ขอเรื่อย อาตมาก็

มานึก เอื้อมั่นกลัวเราจะดี กลัวเราจะได้ของดี นี่ก็เรียกว่าเรายังไม่เห็นความจริง ใจความเป็นจริงนั้นนะ มันโทษมันทั้งนั้นนะ ใจคิดทั้ง ๕ ประการนั้นนะ ที่เราให้ไปแล้ว ก็ยังบอกยังขออีก อย่างน้อยก็ต้องขอให้นานๆ ขอเอาความชั่วไว้ ขอเอาความผิดไว้ ขอเอาอะไรความยุ่งยากไว้ หลายอย่างซึ่งที่เรา还不知道ความจริงของศีล

อาตมาเคยได้พบลูกศิษย์ทางชาวตะวันตกที่เค้าไปเค้ามามา เค้ามามาถามหลวงพ่อกว่า ทำไมคนเมืองไทยเนียเป็นพุทธบริษัททุกคน ทำไมเค้าจึงกินเนื้อกันอยู่ แน่ะเค้ามามา โดยมากเค้าว่าไม่กินเนื้อ ไม่กินเนื้อกินปลากัน โดยมากเป็นโยมผู้หญิงฝรั่งมาถามอาตมาว่าไม่รู้เรื่อง ไปถามคนอื่นดีกว่า คือปัญหานี้มันหนัก มันหนักเสียแล้ว เค้าจะไม่ให้กินเนื้อแนะ แต่เราพากันว่าใจเนื้อนี้มันเป็นโทษ สัตว์นี้มันเป็นโทษ ห้ามกันกลางๆ ไม่ได้ยิน อันนี้ชาวตะวันตกชอบเป็นอย่างนี้ โดยมากเค้าชอบจั่นเจกััน หรือไม่เจเค้าก็เรียกว่าไม่ฆ่าสัตว์กัน ไม่จั่นเนื้อสัตว์กัน โดยมากเป็นอย่างนั้น ที่นี้เมื่อเค้ามาถึงเมืองไทยเรา เห็นพระ เห็นเณร เห็น

พุทธบริษัททั้งหลายทั้งปวงมัวสุขุมกับสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ เค้าก็
เกิดความสงสัยขึ้น

อาตมาก็เลยแก้อาหาร แก่ปัญหานี้เป็นพลาจๆไป “โยม เอา
ขนาดนั้นที่เรียกว่า คนอื่นฆ่าแล้วกินไม่ได้เหรอรองเท้าของ
โยมนะใส่มาทำไมหนังสัตว์ ตลับมีดนั้นนะ กระเป๋าสตางค์นั้นนะ
หนังสัตว์ทั้งนั้นแหละ” อาตมาก็แก้ๆไปเท่านั้นแหละ ก็ไม่มี
อะไร นี่ก็ส่งเสริมให้เค้าทำเหมือนกัน ใจความเป็นจริงก็วกมา
ทางว่า ประเทศไทยเมืองไทยเค้าทำกันมาอย่างนี้นานแล้ว อันนี้
ให้พูดเป็นส่วนบุคคลซะดีกว่า เราเห็นโทษ เราก็เลิกมันซะดีกว่า
อันนี้จะไม่มีภาระอะไรมาก มันจะน้อยลง เราไม่ต้องยุ่งในสิ่ง
ทั้งหลายเหล่านั้น

อันนี้พูดให้ฟังให้เราไปพิจารณาดู ทางชาวตะวันตกถ้าเค้า
ถึงพระ เค้าก็ไม่วันพระ แต่เค้ามาวัดทุกวัน ตอนนั่งกรรมฐานก็
มาทุกวันแต่เค้าไม่มีวันพระ เราหกว้น หกว้นเจ็ดวันมีวันพระก็ว่า
ดีแล้ว เค้าไม่มีวันพระแต่เค้ามากันทุกวัน นั่งกรรมฐาน ก็ไม่ได้
พูดถึงเล่าเรื่องศีลอะไรต่างๆ มานั่งกรรมฐานกันเลย อันนี้มันไป

กันซะอย่างนั้น ฉะนั้นพวกเราทั้งหลายนั้น อาตมาเห็นว่ามันพูด
กันไปๆมาๆ ย่ำยีกันอยู่นั้นแหละ มันได้หลงทางซะ จะเอาจริงก็
ไม่เอา จะเอาจังก็ไม่เอา ก็อยู่กันอย่างนั้น มันก็เลยเป็นของ
ลำบากอยู่

ฉะนั้นฝ่ายพระภิกษุสามเณร พวกเราทั้งหลายนี้ก็เหมือนกัน
ถ้าพูดนี้มันขัดนะ มันขัดใจคน ก็เพราะว่าธรรมะคำสอน
พระพุทธเจ้านี้ทำให้คนตาย ให้พระเกิดขึ้นมา ถ้าคนไม่ตาย พระ
ไม่เกิด ทำความผิดให้หมดไป ใจความไม่ผิดถึงจะเกิดขึ้นมา พูด
กันง่ายๆ คำสอนของพระพุทธเจ้านี้เหมือนกัน ทำคนให้ตาย ให้
พระเกิดขึ้นมา ทำความผิดให้มันหมด ใจความถูกมันจะเกิด
ขึ้นมา ทำความชั่วให้มันหมด ใจความดีมันจะเกิดขึ้นมา สิ่ง
ทั้งหลายที่พูดมานี้ เราจะดูการงานของเราก็แล้วกัน อย่างบ้าน
เรานั้นนะมันสกปรก มันก็ไม่สะอาดใช่ไหม ไม่ต้องดูไกลหรอก ถ้า
เราเอาไม้กวาดแล้วก็เช็ดสกปรกออก มันก็สะอาด แน่ๆ ทำไม
มันถึงสะอาดแล้ว เพราะความสกปรกมันหายไป บ้านเราก็

สะอาด นีธรรมะ ง่ายๆ ใจความผิดทั้งหลายไม่หมด ใจความถูก
มันก็เกิดขึ้นไม่ได้ มันเป็นเรื่องของง่ายๆ

แต่ถ้าถ้าหากเราไม่ภาวนา ไม่รู้ว่าอะไรมันเป็นอะไรกัน
โดยมากก็อย่างชาวพุทธเราทุกวันนี้ตามวัดวาอาราม ตามบ้าน
ตามช่องของเรานั้นนะ อาตมาก็เคยดูไปนั้น ไม่รู้ว่าอะไรต่ออะไร
ถ้าเข้าไปทำบุญทำทานในวัด ดื่มเหล้ากัน กินเหล้ากัน ตีกลอง
กัน ฟ้อนอันใดๆวุ่นวาย เลยถือเป็นของเล่น ไม่รู้เรื่องว่ามันบาปที่
ไหน บุญที่ไหน ความสงบที่ไหน ความวุ่นวายที่ไหน เมื่อมาถึง
บัดนี้ ที่ทำกันมานานแล้ว มีผู้มาห้ามก็โกรธให้ ก็ต้องโกรธ
โดยมากกรรมฐานไม่เคยพูดมาก แต่ว่าคนโกรธกรรมฐาน เนอะ
คือท่านพูดไปตรงๆ ใจความเป็นจริงนั้นนะ สงสารที่สุดเพราะว่า
พระเถรนี่

ตัวอาตมาเองนี่แหละเมื่อบวชในพุทธศาสนาแล้วก็พยายาม
หาวิธีที่จะป้องกัน เนะนำพรา้สอนญาติโยมเพราะทำไม
ประโยชน์ตน ประโยชน์คนอื่นให้สมบูรณ์ พระพุทธเจ้าท่านสอน
อย่างนั้น เพราะว่าอาศัยทุกสิ่งทุกอย่างนั้น อาศัยญาติโยม ที่อยู่

ที่อาศัย การขบการฉัน ทุกประเภทนั้นจะต้องอาศัยญาติโยม
เมื่ออาศัยญาติโยมจะต้องสงเคราะห์ญาติโยมในทางที่มันถูก ใต้
ความถูกความผิดนี้ยังไม่เห็นกันซะแล้ว ไม่เห็น ไม่รู้เรื่อง ไม่รู้
เรื่องกัน ชัดไปหลายอย่าง

อันนี้ตั้งแต่ครั้งท่านอาจารย์เสาร์ ท่านอาจารย์มั่น สมเด็จ
มหาวิริวงศ์ออกประกาศพระศาสนา เข้าบ้านไหนมันแตกบ้าน
นั้นแหละ ท่านสมเด็จฟัง เอ้อ ท่านมั่น ท่านเสาร์นี่ให้ไปสั่งสอน
ญาติโยมให้กลมเกลียวกัน ทำไม๊ เข้าไปบ้านไหนแตกบ้านนั้น
เลย ท่านพูดตามความจริง บางทีผิวเข้าวัด เมียไม่เข้า เมียเข้า
ผิวไม่เข้า พ่อแม่เข้าลูกไม่เข้า ลูกเข้าพ่อแม่ไม่เข้า ทำไมมันถึงมัน
เป็นอย่างนั้น ท่านสมเด็จมหาวิริวงศ์องค์ก่อนนะ ก็ให้โทษท่าน
อาจารย์เสาร์ อาจารย์มั่นนะ มันไปพูดอะไร มันไปทำยังงี้ ให้ไป
สั่งสอนประชาชนให้กลมเกลียวกัน เข้าบ้านไหนแยกกัน บางที
ผิวเมียแยกกัน พี่น้องแยกกัน อะไรมันแยกกันทั้งนั้นแหละ

อันนี้ท่านยังไม่เข้าใจ ท่านเจ้าคุณสมเด็จองค์ก่อนยังไม่
เข้าใจ ใต้ความเป็นจริงธรรมะมันถึงเป็นอย่างนั้น ถ้าอย่างนั้นมัน

ก็ไม่มีอำนาจธรรมะ ธรรมะของพระพุทธเจ้ามีอำนาจมาก ถ้าทำ
คนเปลี่ยนจิตใจไม่ได้ มันก็ไม่ใช่ธรรมะที่มีอำนาจ ทำปุณฺณ
สามัญชนให้เป็นอริยชนก็เพราะธรรมะ เห็นธรรมะ มันถึงมี
อำนาจ คนมีความเห็นผิด ได้ฟังธรรมแล้ว มีความเห็นถูกขึ้นมา
มันเปลี่ยนไปงั้น ธรรมะมันต้องเป็นอย่างนั้น ทีนี้ท่านสมเด็จท่าน
ว่าเข้าไปตรงไหน ก็ต้องกลมเกลียวกัน พี่น้องกลมเกลียวกัน พ่อ
แม่กลมเกลียวกัน ลูกหลานกลมเกลียวกันทั้งนั้นอย่างนั้น ใต้
ความเห็นท่านเป็นอย่างนั้น แต่ว่าเมื่อพูดถึงธรรมะ มันไม่ใช่
อย่างนั้น แต่เนี่ยจิตมันไม่เหมือนกัน คนหนึ่งหยาบ คนหนึ่ง
ละเอียด เมื่อไปพูดถึงธรรมะแล้ว คนหนึ่งก็เห็นธรรมะ คนหนึ่งไม่
เห็น เห็นเป็นพิษเป็นภัย ฉะนั้นการรุ่มรวยถึงเกิดขึ้นมา

ตลอดทุกวันนี้อาตมาก็เคยเผชิญมาหลายแล้ว เรื่องไปตั้งวัด
ป่าที่ไหนๆก็ดี ครั้งแรกต้องทะเลาะกัน บ้านเจ้าของยังทะเลาะ
กันเลย ไม่ใช่คนอื่น พ่อแม่เจ้าของยังทะเลาะกัน ไม่ใช่อื่นหรอก
เมื่อพูดถึง ธรรมะขึ้นนะ มันดัดขึ้นมาซะ มันต่าง ฉะนั้นแหละ
อาตมาถึงเป็นห่วง ลูกศิษย์ลูกหาไปที่ไหนๆแหละเป็นห่วงมาก

เพราะว่าคนยังไม่วู้ณะ คนยังไม่วู้ มั่นเอาจริงๆนะไม่วู้ คนไม่วู้อยู่
จะทำไฉ ความไม่วู้หละมันเอา

เหมือนกันกับคน คนเรานะสมัยโบราณกาลชอบจะเป็น
อย่างนี้ ชอบถือผีกัน ตามบ้านนอกเรานะ ถ้ามีอีกซักคนหนึ่งนะ
ไปทำนาก็รวย หาเงินก็รวย เลี้ยงสัตว์ก็รวย แกกัษยัน ถ้ามันรวย
ขึ้นๆแปลกประหลาดซะแล้ว มันต่างคนว่าจันหละ ก็มองไปใน
แง่ผิด นี่ตาแก่คนนี้เห็นคงมีของทำนาซะแล้วมั่ง เห็นแกมีมนต์
ทำไร่แล้วซะละมั่ง เห็นแกมีมนต์เรียกสัตว์แล้วมั่ง ก็เนียมมัน
แปลกเพราะมันรวยกว่าเขาเนี่ย แล้วก็ไม่วู้ความขยันเค้า ไม่วู้
ความเพียรเค้า เห็นแต่ความร่ำรวยเค้าเกิดขึ้นมา ดูเหมือนจะทำ
ไฉมันเป็นปอบหละ

เด็กคนนี้ได้ยินว่าเป็นปอบเลย ปอบ สองคน ปอบทั้งนั้นๆ
เลยเป็นปอบไป คนหนึ่งว่ามันจะเป็นปอบหรือก ใจคนที่สองว่า
ปอบเลย เลยตั้งกันเป็นปอบ ตั้งกันเป็นปอบมันก็เป็นนี่นะ ตั้ง
เป็นผู้ใหญ่บ้านมันก็ยังเป็นอยู่ ตั้งเป็นกำนันก็ยังเป็น ตั้งเป็น
ปลัดก็ยังเป็นอยู่เนี่ย ตั้งให้กันเป็นปอบมันก็เป็นทั้งนั้นหละ

ทำไมมันไม่เป็นหละ คนนี้ก็ปอบ คนนั้นก็ปอบ ทั้งบ้านทั้งเมือง
มันก็เป็นปอบขึ้นมา นั่นแหละ ฆ่ากันแก่งกันสารพัดอย่าง นี่มัน
เกิดมาอย่างนี้ เพราะเราไม่รู้เรื่องมันเป็นอย่างนั้น

ไ้การสมมุตินี้แหละมันเป็นหละ สมมุติขึ้นเป็นเลย สมมุติ
ให้เป็นอะไรก็เป็นอยู่อย่างนั้นแหละ มันเป็นขึ้นอย่างนั้น ให้เป็นผี
เป็นปอบขึ้น มันก็เป็นเดี๋ยวนั้น การสมมุตินี้มันเป็นขึ้นมา อย่าง
เราณะ เกิดขึ้นมาไม่มีชื่อหรือเกิดขึ้นมาว่านายสี ก็เป็นนาย
สีมาทุกๆวันนี้ ไม่ได้เป็นนายมีหรือ ถ้าผู้หญิงก็เรียกว่านางสา
มันก็เป็นนางสามาทุกวันนี้แหละเพราะสมมุตินี้เอง มันไม่ได้เป็น
นางโสมหรือ นี่มันเป็นมาอย่างนี้ ถ้าเรามุ่งมั่นว่าให้ตั้งชื่อโดย
สมมุติอย่างนี้ มันก็เป็นอย่างนี้เรื่อย ๆ มา อันนี้คือคนไม่รู้เรื่อง
อะไรกันเลยเป็นต้น หาต้นเหตุไม่มี

มิฉะนั้นการฟังธรรมะเราจะต้องมาภาวนา ภาวนานั้นคือ
การมาพิจารณา มาพิจารณาแยกส่วนออกไป มีเหตุผล ให้เห็น
เหตุผลมันตามความจริง ให้มันแน่นอน ให้จิตใจมันสงบระงับ
ในสมัยโบราณกาลมีบึงบ่อซึ่งมีต้นไม้ใหญ่ๆคลุมอยู่ เราเกิดมา

เป็นเด็ก เกิดมาทีหลัง ไปเห็นปลา ไปเห็นเต่า เห็นจะเข้อยู่ที่นั่น
แหละ คนหนึ่งว่า หนองนั้นนะมันเข้ดินนะ ลือชาปรากฏกันไป ถ้า
หากว่าใครอยากจะดูจะเข้ อยากจะดูเต่า เอาดอกไม้ไป เอา
เทียนไป ขอเจ้าที่เจ้าฐานนั้นนะให้ปล่อยสัตว์ทั้งหลายเหล่านี้
ขึ้นมาให้เห็น อธิษฐานแล้วก็นั่งอยู่นั้นแหละ ไม่หนี นั่งอยู่บนคุ
นั้น บนสระนั้น จะเข้ใจจะขาดมันก็ฟูขึ้นมาเท่านั้นแหละ เต่าใจ
จะขาดมันก็ฟูขึ้นมานะ นั่นเจ้าที่เจ้าฐานนั้น ท่านได้เห็นแล้ว
เท่านั้นแหละก็เชื่อกันไปทั้งบ้านทั้งเมืองเลย คนที่คิดว่า เออ มันใจ
จะขาดมันก็ฟูขึ้นมานั้นแหละให้เราเห็น ไม่มีใครคิดอย่างนี้ ผิ
ทั้งนั้น ที่มันมีอิทธิฤทธิ์ต่างๆอย่างนี้ นี่คนเห็นไปอย่างนี้ซะ
โดยมาก มันก็ไม่เห็นความจริงมันซะ

ธรรมะนี้ก็เหมือนกันฉันนั้นแหละ ทุกวันนี้เราอยู่ด้วยธรรมะ
เข้าใจมั๊ย อยู่ด้วยธรรมะ เราอยู่เพื่อธรรมะกัน ธรรมะคือความที่
ถูกต้อง พุดง่าย ๆ ว่าธรรมะคือความที่ถูกต้อง เราอยู่ด้วย
ความถูกต้องกันมันถึงสบาย ถ้าเราอยู่ด้วยความไม่ถูกต้องทาง
กาย ทางวาจา ทางใจ อยู่ยาก อยู่ลำบาก เดือดร้อนวุ่นวาย

เพราะไม่อยู่ตามธรรมะ เพราะไม่มีธรรมะในใจของเรา ทุกสิ่งทุก
ส่วนนั้นแหละ ธรรมะเป็นที่พึ่งของเรา พระพุทธเจ้าท่านจึงสอน
ให้พวกเราพิจารณาธรรมะ ให้ปฏิบัติธรรมะ เพราะธรรมะนั้นให้
เราอยู่เย็นเป็นสุข

ถ้าหากว่าเรามาเทศน์มาสอนกัน คนที่ไม่รู้เรื่อง ได้ยินก็ “ฮิ
ให้มันกินกรรมนั้นนะ อย่าไปกินข้าวเลย” โดยพูดกระแทก
แตกดันไปข้างๆหูเสีย แต่ความจริงนั้น ถ้าพิจารณาธรรมะให้
เห็นธรรมะ ให้มันง่าย ให้มันถูก ให้มันต้องขึ้น เช่นว่าบ้านเราเนี่ย
วัดเนี่ยมันเป็นป่าช้า หลายๆบ้าน ที่นี้เมื่ออาจารย์ริคมาอยู่ ก็มา
คิดว่า เอ้อ ไฉนมันบ้านพ่อเรา บ้านแม่เราเว้ย บ้านญาติเรา ควร
จะให้ปรับปรุงให้มันสะดวกอะไรต่ออะไรต่างๆ เช่นว่ามาสร้าง
เมรุกันเสีย พยายามให้ญาติโยมเอามารวมๆกัน มาเผาที่
เดียวกันนี้ มันจะได้เป็นมิตรกัน จะได้เป็นญาติกัน มันจะเป็น
สามัคคีกัน เผาที่นี่ก็ไม่ต้องตัดต้นไม้อะไรต่างๆให้มันวุ่นวาย
ต่อไปก็ทำศาลาที่พักศพให้มันง่ายๆขึ้น

อันนี้เป็นความคิดที่ถูกต้องแล้ว แต่มันไม่ถูกต้องกันคนบางคน มันก็เกิดปัญหาขึ้นมา เช่นว่าแดนนเราเป็นต้น พ่อแม่เราทำให้ ใ้คดๆงอๆ เลี้ยวไปเลี้ยวมา วกลงวนมานี้ มีตาแก่คนหนึ่งว่า เอ๊ย อย่าทำเลย มันเปื้อนนา ตัดให้มันตรงชะน่า ไม่เอา มันงอให้ มันงออย่างนี้ มันจะเป็นอะไรหะ ไปทำมันทำไมอย่างนี้เป็นต้น อันนี้ก็เหมือนกันฉันใด ถ้าหากว่าไม่ใช่บ้านเรา ญาติเรา พี่เรา น้องเรา อะไรหะนะ จะมาทำทำไม นี่ทพเพื่อประโยชน์ นี่ทำเพื่อประโยชน์ตน ทำเพื่อประโยชน์คนอื่น ถึงท่านอาจารย์ริคท่านมา ตายไป ลูกหลานเราเกิดขึ้นมา จะได้ทำอย่างนี้ จะมารวมๆที่เดียวกัน จะทำบุญสุนทานที่เดียวกันมันก็สบาย

ใ้พวกเรามันก็ไม่เห็น ทำไมไม่เห็น เพราะไม่เคยทำมา ไม่ได้ทำอย่างนี้ เคยهامไปโน่น เอาไขโยนขึ้นไปถึงปลายไม้โน่น โยนไปเหอะ มันแตกตรงไหน ก็เผาตรงนั้นแหละ ต้นไม้ในป่ามัน รกๆก็ไปตัดต้นไม้ทิ้ง เอามันตรงนั้นแหละ ว่าเค้าจะอยู่ตรงนี้ อย่างนี้เป็นต้น อันนี้ประเพณีอันนี้แก้ยาก แก้ลำบากเหลือเกิน ใ้ญาติโยมทั้งหลายเอาไปพิจารณา ถ้าหากว่าบ้านเราทุก

บ้าน ทั้งห้าบ้าน หกบ้านเนี่ย ทำที่นี้เป็นศูนย์รวม เมื่อตาย
มาแล้วจะได้มาเจอกัน ที่ที่เผาศพก็ให้สะอาด พระท่านนั่งก็ให้
สะอาด ทำอะไรก็ให้สะอาด มันก็ดีขึ้น ประหยัดทุกสิ่งทุก
ประการ

ทุกวันนี้ต่อไปบ้านเมืองของเรานั้นนะ ต้นไม้มันจะน้อย ที่มัน
จะคับแคบ อย่างนี้เป็นต้น เพราะญาติโยมไปหาเหตุ ไปโทษพระ
อะไรต่ออะไรวุ่นวาย ที่ดินประมาณ ๑๘๖ ไร่ เดี่ยวนี้ทำกำแพง
รอบหมดแล้ว ขนาดนี้จึงมีความสบาย ทุกวันนี้ข้าราชการใน
เมืองเสร็จงานแล้ว กินข้าวแล้ว เอารถ เอาครอบครัวนั่งใส่
รถบรรทุกไปที่วัดป่าพง ไปอยู่สบาย ไปนั่งสบาย ไปดูกระแต ไป
ดูกระรอก ไปดูไก่ป่า ไปดูสารพัดอย่าง เป็นเหตุให้สบายใจ
เดี๋ยวนี้เราสบายใจเสียแล้ว

นี่แหละให้พวกเราทั้งหลายควรได้ภาวนา ให้ภาวนาให้มันดี
เกิดมาถ้าเราพิจารณาธรรมะแล้ว มันก็รู้เรื่องของมันทุกอย่าง
ฉะนั้นการปรับปรุงบ้านเมืองของเรานั้นนะ ดีมาก เช่นพระ พระ
นี่แหละตัวสำคัญเหมือนกันแหละ ผู้มีเจตนาเนียให้ท่านพัฒนา

ช่วยท่าน ท่านไม่เอาอะไร ท่านไม่เอาอะไรกับญาติโยมทั้งหลาย
หรือ ท่านตอนเข้ามาท่านก็บิณฑบาต ให้ข้าวคนละก้อนๆนะ
ฉันไม่หมดหรอก พอ ท่านรักษาป่าไว้ก็เพื่อกุลบุตรลูกหลาน เพื่อ
ประโยชน์สาธารณะทั่วไปเท่านั้น ไม่มีอย่างอื่นหรอก แต่ว่าคน
คิดผิด คิดไม่ค่อยดี คิดไม่ค่อยถูก ให้คิดลึกๆ ให้พิจารณา
อาตมาเคยผ่านมานี่หลาย บางที่ห้ามกินเหล้า สุมอยู่ในบ้านเลย
นั่น มัคกระมฐานเช่นนี้ก็เลยจะไปต่างๆ อันนี้ก็ฉันนั้นเหมือนกัน
ฉะนั้นการที่ท่านมาพัฒนาบ้านเมืองนะดีแล้ว โยมนะทุกๆ
คน พิจารณาไปเถอะ ถ้าใครเห็นว่ามันผิด ก็จงอย่าเสียว่ามันผิด
ถึงร้อยเปอร์เซ็นต์นะ ให้ดูๆกันไปก่อนว่าพระท่านทำยังไง ท่านมี
ความหมายอย่างไร งานรู้จักนะ นี่มันงานรู้จัก ใจความหมายนี้
เพราะว่าทำไมถึงไม่เชื่อคน ก็โยมไม่เชื่อใจของโยมนั้นแหละ ยัง
ไม่เป็นธรรมะ นั้น มันเป็นขโมยในใจ นี่เห็นว่าพระจะเป็นขโมย
เรามากมากอยู่ในใจของเรา ก็นี้กว่าพระจะมากมาก อะไรทั้งนั้นนะ
ต้องวัดที่ตัวเจ้าของ ใจความเป็นจริงนั้น อยู่ไปนานๆสิ พิจารณา
นานๆเถอะ ดูเหตุผลดีๆสิ อาตมาเห็นว่ามันเป็นประโยชน์ ฉะนั้น

ในที่นี้จึงได้ถวายที่นี้แก่พระครูดูแลพิจารณา ให้มันสะดวก ให้มันสบาย กุลบุตรลูกหลานที่เข้ามาสู่ที่นี้ ต่อไปเราจะได้พระที่ดี ได้เณรที่ดี ลูกหลานเราจะได้บวชที่นี้

ถ้านานๆไปนะมันจะบวชไม่ได้ เหมือนทางเชียงราย เชียงคำ นึกว่าต้องกินข้าวเย็นถึงอยู่ได้ ไม่ได้กินข้าวเย็นไม่บวช อาตมาอยากไปถามอยู่ โยม ทำไมจึงให้พระกินข้าวเย็น โอ้ ให้กินข้าวเย็นขนาดนี้ ท่านก็ยังไม่อยากจะอยู่เลยนะ มีพระกรรมฐานไปกินข้าวที่เดียวแหละที่นี้ ไม่ฝันซะแล้วว่าจะทำได้ เนี่ย ถ้ามั่นค้ำลุยไปทางต่ำๆนะมันเร็วเหลือเกิน มันง่าย ๆ ไม่ต้องไปสอนมันหรอก ไม่ต้องไปสอนมันเลย บวชกินข้าวเย็นกันถึงจะอยู่ กินกันเรื่อย ๆ หลายวัด กินเลย ต่อไปนะ ต่อไปนะไม่ได้กินข้าวเย็นไม่ได้อยู่นะ คือบวชต้องกินข้าวเย็น ไม่มีพระอยู่ก็ต้องให้ข้าวเย็นให้พระให้ลูกให้หลานได้กิน การให้ข้าวเย็นให้พระให้ลูกหลานไม่เห็นเป็นโทษ ไม่เห็นเป็นภัย เพราะมันพร่องไปแล้ว อันนี้เรียกว่าคำสอนของพระนะมันเสื่อมไปแล้ว เราไม่รู้เรื่องแต่เราก็สบาย อะไรทุกอย่างมันจะเสื่อมไปก็ต้องเป็นอย่างเนี่ย

อันนี้ขอญาติโยมเราทั้งหลายนั้นจงพากันช่วยกัน ช่วยกัน
ปฏิบัติ ถ้าหากว่าพวกเราทั้งหลายนั้นอยู่กันด้วยธรรมะนั้น เรา
จะสบายยิ่งกว่านี้ ง่ายกว่านี้อีก สบายกว่านี้ มีความสุขกว่านี้
สีเลนะ สุกติง ยันติ สีเลนะ โภคะสัมปทา สีเลนะ นิพพุติง
ยติ ตัสมา สีลัง วิโสทะเย นี่เอาสิ มีศีลเป็นสุขมั๊ย ไม่ไป
เบียดเบียนใคร ไม่ไปฆ่าใคร ไม่ไปฉ้อฉนใคร มันก็สบายเท่านั้น
แหละ ทำไมมันจะไม่เป็นสุขหละ มันมีความสุขทั้งนั้นแหละ แต่เรา
ไม่พิจารณาความจริงตามธรรมะ

ฉะนั้นเราจะไปคิดเอาเฉยๆมันไม่ได้ อันเนี้ยมันจะต้องไป
ภาวนา ไปคิดพิจารณาให้ใจเรามั่นยออมรับ เช่นว่าคำที่
ลึกซึ้งไปยิ่งกว่านี้ เช่นว่า **อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา** อะไรก็ไม่ใช่
ตัวของเรานะ ไม่ใช่ตัวของเรานะ ไม่ใช่ของของเรานะ พอได้ยินเท่านั้น
แหละ โยมลูกพริบเลย “ไม่ใช่ตัวของเรา เอาไว้ทำไม” ฟังไม่ดีนะ
ฟังไม่ดีนะ ฟังไม่ถูกธรรมะนะ ทีนี้ที่เราเรียกว่าตัวเราหรือของๆ
เรานะ มันมีจริงมั๊ย ได้มั๊ย ใครได้อะไรมั๊ย ตายไปได้อะไรมั๊ย
มีมั๊ย ที่ว่าตัวเรานั้นมีมั๊ย ได้ไปมั๊ย ของเรานะได้ไปด้วยรีเปล่า นี่

คือเราไม่คิดดู ใจ้ความเป็นจริงเราจะว่าตัวเรา จะว่าของเราซัก
วันอะไรก็ตาม มันไม่ได้หรอก

อันนี้ท่านบอกให้ชัดเจน อันนั้นไม่ใช่ตัวเรานะ ไม่ใช่ของของ
เรานะ เท่านี้เราฟังไม่ถูก ฟังไม่ถึง ก็เกิดโลภ เกิดโกรธ เกิดหลง
ขึ้นมา เถียง ใจ้ความเป็นจริงมันเป็นอย่างนั้น ใครเคยได้อะไรมั้
เคยได้ตัวเรามั้ อำเภอเวง อำเภอพนทองเรานี้ เสงภูมิเรานี้
แหละ ตัวเราเคยได้มั้ ของเราเคยได้มั้ โอ้ย มีพระท่านมาบอก
ว่าไม่ใช่ตัวเราไม่ใช่ของเรา มันสาธุเถอะน่า ท่านพูดถูกแล้วน่า
แต่เรายังไม่ถูก แต่ว่าเราเข้าใจว่าเราถูกนา

อย่างพระองค์ลูimar ใจกับพระพุทธานั้น ไปร้องตะโกนว่า
พระพุทธานี้เดินไปอยู่ยังไม่หยุด ไปหาว่าพระพุทธานี้ไม่หยุด
วิ่งไปจะไปประหัตถ์ประหารท่าน ทำไมพระสมณะโกหกเนีย
ทำไมว่าหยุดแล้ว ทำไมถึงเดินไปอยู่หละ ท่านวกมาถามว่า
อย่างนั้นโยมฉันนี้หยุดแล้ว คือหยุดการเบียดเบียนสัตว์แล้ว การ
เบียดเบียนมนุษย์แล้ว การเบียดเบียนอะไรทั้งหลายๆนะฉันหยุด
แล้ว แต่เธอยังไม่หยุด ไม่ใช่ว่าการเดินนี้หยุด จิตของข้าหยุดแล้ว

คำเท่านั้นผู้มีนิสัย พระองค์คูลีมารโจรหยุดชะงักเลย เอ้อ หยุด
ขนาดนี้เราก็ก็นึกจึกเว้ย มันเห็นแต่ว่าเดินจิบๆไป หยุด พอเห็น
ว่าหยุด จิตหยุดนั้นไม่เห็น

ไฉ่ความเป็นจริงนั้นนะ ไฉ่ที่มันหยุดนะเรื่องจิตมันสำคัญ
มาก เช่นว่าการเกิดตายเหล่านี้แหละ การเกิดตาย การเกิดการ
ตายนี้ เราทุกวันนี้ไม่เห็นการตายกันนะ ทุกวันนี้ เห็นแต่ว่า
ร่างกายนี้มันตายไป ลมหายใจไม่มีชื่อว่ามันตาย คนทำผิดๆอยู่
เดินไปเดินมาอยู่นี้คือคนตายแล้วไม่รู้จัก ไม่มีใครรู้หรือ คนตาย
เดินไปก็ได้ พุดก็ได้ กินข้าวอยู่ก็ได้ อะไรก็ได้ ไม่เห็นคนตายเรา
นี้ ไม่เห็น แต่ใจมันประมาทอยู่ ไม่รู้สึกความผิดชอบอะไรต่างๆ
นั้น เหมือนกันกับสัตว์ ท่านเรียกว่าคนตายแล้ว **ปมาโท มจฺจุโน**
ปทํ คนประมาทแล้วคือคนตายแล้ว เราหายใจอยู่นี้กว่าเราไม่
ตาย ตายเยอะเยอะไปแล้ว ตายจากคุณงามความดี ตายจากสิ่ง
ที่เป็นประโยชน์ ตายจากมนุษย์ จิตอันนี้มันตาย

ไฉ่ความเกิดแก่เจ็บตายนี้ ร่างกายนี้อาตมาว่าไม่ยากหรอก
มันจะทุกข์ยากมันทำไม พ่อแม่เลี้ยงมา เอาข้าวกับอาหารให้กิน

มา มันก็โตมาขนาดนี้ อาตมาว่ามันไม่ยากหรอก เกิดกับตายนี้
มันนาน เกิดแบบนี้ตายแบบนี้มันง่าย มันตายทุกวันๆนี้ วันนี้
ตายก็หนักก็ไมรู้เรื่อง บางทีโกรธคนนั้น ตายจากโกรธคนนี้ โลก
คนนี้ มันโกรธ มันวุ่นมันวาย มันตาย คณะนี้เอาอันนี้ คณะนั้น
ทิ้งอันนั้น วุ่นวาย วันหนึ่งตายก็หนัก ไม่รู้เรื่อง เราไม่รู้เรื่องว่าการ
เกิดการตายของเรา แต่เราเห็นแต่ว่าไอ้คนนอนหลับตาไม่มีลมนี้
ตาย อย่างนี้ อันนี้เรียกว่าทางจิต คนเรามันมีกายกับจิตเท่านั้น
แหละ ไอ้เรื่องจิตนี้นะมันเกิดมันตาย มันถึงยากลำบาก บางวัน
ถึงร้องไห้เรอ มันทุกข์ มันยาก มันลำบาก ไอ้ที่เกิดครั้งเดียว
ตายครั้งเดียวมันไม่ยากหรอก มันง่ายๆ ไอ้ที่มันตายทุกวันๆ
วันนี้มันเกิด วันนี้มันตาย สารพัดอย่างนี้แหละ มันทุกข์มันยาก
มันลำบาก มันหลายภพหลายชาติก็เพราะเรื่องจิตใจนี้มันตาย
เรื่องกายมันไม่ยากหรอก มันง่ายๆ มันนิดเดียว นิดเดียว

เรื่องผู้ใหญ่ เรื่องเด็กอันนี้เราก็ไม่รู้เรื่องกัน เรื่องคนแก่ เรื่อง
คนหนุ่มนี้ เราก็ไม่รู้จักเหมือนกัน เราไม่เห็นว่ามันหงอกแก่แล้ว
อย่างนี้ ไอ้ความเป็นจริงเรื่องร่างกายนี้มันเรื่องของร่างกาย เรื่อง

มันโตมันเล็กคือเรื่องหัวใจของเรา เรื่องจิตใจของเรา ใจมันใหญ่ ใจมันสูง ใจมันกล้ำ ใจมันแข็ง เฒ่าจนหัวหงอกมันก็ยังเหมือน เด็กอยู่เยอะไป เห็นมัย โกรธง่าย ๆ เครียดง่าย ๆ ยังเป็นเด็กอยู่ ยังไม่โตหรอก เป็นยุวชน คนไม่เห็น เห็นว่าแต่ที่เราแก่แล้ว เฒ่าแล้ว แก่แล้ว มันร่างกาย คนเรานี้มีแต่ร่างกาย ใจไม่มีรู้ เรื่องจิต นี่เป็นของสำคัญมาก เป็นปรมาัตถธรรม ฉะนั้นเราควรรับฟังแล้วไป พิจารณาให้มันเห็นชัด

ฉะนั้นอาตมาจึงเห็นว่าพุทธบริษัทเรานี้ยังไม่ยอมรับความจริง ว่าอนิจจังมันไม่เที่ยง ก็ยังไม่รับความจริง อันนี้ไม่ใช่ตัวเราก็คงยังไม่ยอมรับ อันนี้ไม่ใช่ของเรา ก็ยังไม่ยอมรับ ให้เป็นของเรา ให้เป็นตัวเราเสียแท้ ๆ มันก็ไม่มีอะไรจะได้ หหมด ไม่มี มันจริงแล้ว นะ มันจริงอยู่อย่างนั้น ฉะนั้นธรรมะนี้เรานั่งทับมันอยู่ นอนทับมันอยู่ อะไรมันอยู่ทุกอย่างแหละ แต่เราไม่เห็นมัน ท่านจึงเปรียบว่าปลาอยู่ในน้ำ ไม่เห็นน้ำอย่างนี้ ไล่เดือนมันอยู่ในดิน กินขี้ดิน ไม่เห็นดิน

อันนี้มาถูกกับอาตมาอีกแหละ อาตมาเป็นเด็กๆ ไปพบคน
แก่คนหนึ่งฟันหลุดออกไปหมดซะ แยกไปกินข้าวอยู่นั่น อาตมา
ไปหัวร่อ ไอ้คำข้าวโตๆใหญ่ยัดเข้าไป อาตมาคิดว่า เอ้ ไอ้ฟันมัน
หลุดไปแล้ว ไอ้คำข้าวทำไมจึงไม่คำเล็กๆ ทำไมคำโตๆอย่างนั้น
ยังไม่วู้จัก ยังเข้าใจว่าคนแก่นี้โลกโมโหสั้นมาก เมื่อมาถึงอาตมา
เข้านะ เมื่อสามสี่ห้าปีหลังเข้าไปนั้น ฟันอาตมาหลุดออกหมด
ไม่มีฟันอยู่ประมาณ ๗๐ กว่าวัน แล้วไปกินข้าวดูนะ เอ้ย ไอ้คำ
ข้าวเล็กมันเป็นไม่ได้ มันวิ่งอยู่นั่น คลำไม่ทัน คลำไม่เห็นนะ มัน
วิ่งทางโน้นทางนี้อยู่ จำเป็นจะต้องเอาคำข้าวใหญ่ๆยัดให้มัน
เต็ม มันถึงเคี้ยวได้ เอ้อ เราก็เกือบจะตายแล้วจึงรู้จักคนแก่คน
นั้นว่ามันเป็นอย่างนั้น

อันนี้คือความไม่รู้จัก ฉะนั้นจึงว่าปลาอยู่ในน้ำไม่เห็นน้ำ
ไส้เดือนอยู่ในดิน มันไม่รู้จักดิน เห็นดินจริง ถ้าเราเห็นคนแก่อยู่
แต่เราไม่รู้จักคนแก่ ถ้าเราแก่แล้วฟันเราหลุดออกหมด ก็จะรู้ว่า
คนแก่นี้ มันเป็นอย่างนี้ ทำไมมันถึงรู้อย่างนี้ มันเป็นพยาน
สิทธิภูโต เอาตนเองเป็นพยานของตน พยานข้างนอกด้วย พยาน

ข้างในด้วย **อัมมัตตาธัมมา** **พะหิทธาธัมมา** ทั้งภายในด้วย
ทั้งภายนอกด้วย ที่มันเกิดขึ้นมาเราจึงรู้จัก ฉะนั้นอาตมาจึงเชื่อ
แน่ว่า เราไม่แก่ เราไม่รู้จักคนแก่ ไม่รู้จักคนแก่ เมื่อเราแก่แล้วฟัน
หลุด เราจึงรู้จักคนแก่ มันเป็นอย่างนั้น

ฉะนั้นบรรดาสาธุชนทั้งหลายนั้น ให้พากันเปลี่ยนความคิด
มันจะขาดทุนนะ มันจะขาดทุน มีวัดหนองป่าพงสมัยก่อน มี
ญาติโยมก็มาปฏิบัติครั้งแรก มีตาแก่คนหนึ่ง โอ้ย คนหลงใหลคน
นั้น ให้มันไป พวกมันไปวัดป่า มันตายก็จะไปเอาเมียมัน ให้มันไป
หมด ไม่ถึงก็เดือนนะ ตาย ไล่เค้ามา เมียเราไปเสีย แต่ก่อนนะ
เหล่านี้พระพุทธเจ้าท่านห้ามมัน มันเป็นอย่างเบียดเบียนศาสนา
ไป เราพากันไปกินให้มันหมด ตายก่อนเหล่านี้หมด เนี่ย คือ
พูดไปเรื่อยๆไป ไม่ได้เรื่องได้ราว ผลที่สุดก็ตาย เหล่าก็ยังไม่หมด
ว่าจะไปเอาเมียเขา เค้าเอาเมียเราไปด้วย ตายก่อนเขาเราจะทำ
อะไรละ นี่แหละพูดกันไปอย่างเนี่ย เราไม่รู้จักรัศมี ฉะนั้นถ้า
หากเราซึ่งเป็นชาวพุทธทั้งหลายมารับธรรมะนะ มารับธรรมะ
คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า มายอมรับว่ามันเป็นอย่างนั้นๆ

จริงๆซะแล้ว เहांนั่นเราก็จะเข้าถึงพระพุทธ เข้าถึงพระธรรม
เข้าถึงพระสงฆ์

เรื่องศีลนี้ก็เหมือนกันนะ ถ้าเราพิจารณานานๆ เราจะละมัน
นานๆ อาตมาไปพบคนแก่คนหนึ่งอายุ ๘๐ กว่าปี เดินก็ไม่ได้
“โยม หยุดไปทอดแหรึยัง” “หยุดแล้วครับ” “หยุดเพราะเหตุ
อะไร” นี่กว่ากลัวบาป ไม่ใช่ไปทอดแหไม่ได้ เดินไม่ได้ มันถึง
หยุดกัน หยุดแบบนี้แหละ เราจะหยุดกันแบบนี้แหละ นี่ หยุดก็
ต้องเห็นโทษมันว่า เออ อันนี้มันเป็นงานอย่างอื่นนะ ไม่ค่อยดี
เรามันแก่แล้ว เราควรหยุดซะ มันเป็นบาปเป็นกรรม ถอย
ออกมาซะ อันนั้นคนแก่คนนั้นหยุดไปทอดแหเพราะอะไร เพราะ
อายุ ๘๐ กว่าปี ไปไม่ได้ มันจะล้มตายก็เลยหยุด มันหยุดเพราะ
มันไปไม่ได้ อันนี้หยุดเพราะกลัวบาปกลัวความผิด มันต่างกัน
อย่างนั้น หยุดเหมือนกันนะ แต่มันต่างกัน อันนี้ก็เหมือนกันฉัน
นั้น

ถ้าเรายอมรับธรรมะตามคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว พวกเรานะจะเกิดปีนี้ เกิดเดือนนี้ เกิดใน

ชาติอันนี้ ไม่ต้องชาติหน้าแล้ว รู้จักกรรมะเดี๋ยวนี้ ของอันนี้
พระพุทธเจ้าท่านสอนว่ากรรมะนี้เห็นปัจจุบันนี้ เห็นนรกใน
ปัจจุบันนี้ เห็นสวรรค์ในปัจจุบันนี้ เห็นพระนิพพานในปัจจุบันนี้
ไม่ต้องตายแล้วถึงจะเห็นหรือไม่ต้องตายถึงจะเห็น **อดีตอัม**
มา อนาคตอัมมา ปัจจุบันนา อัมมา นะ เราทุกคนนั่งอยู่
เดี๋ยวนี้แหละ เราตะครุบทั้งผล ตะครุบทั้งเหตุ ผลคืออะไร ผลคือผล
ของอดีตที่เป็นอยู่อย่างนี้ เหตุคืออะไร คือเหตุในปัจจุบันนี้จะ
เป็นอนาคตต่อไป ทุกคนเป็นไปอย่างนี้ ฉะนั้นจงพากันตระหนัก
ในกรรมะ พากันไปภาวนาและไปยอมรับ ไม่รับเฉยๆ ก็ต้องเห็น
ยอมรับ

ฉะนั้นบรรดาสาธุชนทั้งหลายนั้นค่อยๆ แก่ตัวของตัวชะ อย่า
ไปมองอย่างอื่นมาก ให้มองในตัวของเรา ฉะนั้นพระพุทธเจ้านะ
กรรมะอยู่ในตัวเรา ไม่ใช่อยู่ที่อื่น แต่เราก็ไม่รู้ว่าตัวเราอยู่ที่ไหน
อยู่ตรงไหน ไม่รู้เรื่อง ฉะนั้นจึงไม่ยอมรับ ฉะนั้นวันนี้ขอญาติโยม
ทั้งหลายทุกๆ คนนะให้รับไปพิจารณา อย่าเพิ่งว่ามันผิด หรือ

อย่าเพิ่งว่ามันถูก เอาไปรับพิจารณาให้ปัญญาเราเกิด ถ้าอะไร
เราพิจารณา อันนั้นมันจะเกิดผลขึ้นมา

อาตมาเคยสั่งสอนประชาชนมาหลายหมื่นหลายแสนคน
แล้วว่า โยมศีล ๕ เอาไหมหละ บางคนก็ว่าให้ผมไปดูก่อนครับ
ผมจะพิจารณาพยายามต่อไป อีกคนหนึ่ง ผมไม่เอาหรอกครับ
ผมทำไม่ได้ สองคนนี้มีผลต่างกัน ไ้คนที่ยอมรับ ผมจะไป
พิจารณาดูก่อนครับ ไ้คนนี้เปิดทางเจ้าของ เปิดประตูเอา
เจ้าของ คนที่ว่าผมไม่เอาหรอกครับ ผมไปไม่ไหวแล้ว ไ้คนนี้
ปิดประตูเลย ไม่มีวันที่จะเกิดขึ้นแล้ว ไม่มีวันจะสร้างคุณงาม
ความดี เพราะเค้าไม่รู้รู้อะไรเลย อันนี้ก็ฉันนั้นเหมือนกัน
ฉะนั้นการฟังธรรมะนั้น ทุกแห่งธรรมะมันดีทุกแห่งนั้นหละทุก
อย่าง ไม่ต้องมากมายอะไร ไม่ต้องไปเรียนมันมากนะโยม อันนี้
มันผิด เราละมันเสีย เห็นว่าอันนี้มันถูกแล้วเป็นต้น เราก็
ประพฤติปฏิบัติมันเสีย

อย่าง **สพฺพปาปสฺส อภรณํ กุสลสฺสุปสมฺปทา สจิตฺตปริ
โยทปนํ** การไม่กระทำความชั่วทั้งปวงนั้นหละดี **เอตํ พุทฺธาน**

ศาสน์ อันนี้เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า อันนี้เป็นหัวใจของ
พระพุทธเจ้า **กุศลสุสุมปทา** ทำจิตใจของเราให้สบาย
สะดวก เป็นบุญเป็นกุศล **เอตํ พุทธาน ศาสนํ** อันนี้เป็นหัวใจ
พระศาสนา **สะจิตตะปะริโยทะปะนัง** ผลที่สุดนั้นใจเราก็กสบาย
กรรมใดที่มนุษย์ทั้งหลายทำแล้ว ภายหลังคิดมาแล้วเดือดร้อน
กรรมนั้นไม่ดี กรรมใดที่มนุษย์ทั้งหลายทำไปแล้ว คิดขึ้นมาได้
เมื่อไรเป็นต้น กรรมนั้นสบายสะดวก แล้วกรรมนั้นดี ให้เราคิด
เช่นนี้

ฉะนั้นบาปบุญคุณโทษทั้งหลายนั้นให้มองดูที่ใจของเรา
เรื่องของคนอื่นนั้นตัดสินยาก เรื่องของเราตัดสินได้ เพราะเรา
เห็นเราอยู่ทุกวันทุกเวลา ถ้าเราพิจารณาตามธรรมะรับรู้ข้อ
ประพฤติกปฏิบัติของพระพุทธเจ้าแล้ว และรู้ตัวของเจ้าของแล้ว
พระพุทธเจ้าเห็นบาปบุญคุณโทษ เห็นผิดถูกที่อยู่ในจิตใจของ
เจ้าของ ฉะนั้นสาธุชนเราทุกคนรีบ ต้องพยายามควรที่สุดที่จะ
เห็นตัวเจ้าของ

เราพยายามเรื่องของเรา อย่าเข้าใจว่าเราไม่มีเวลาภาวนา เวลาเรามีภาวนา ถ้าเรารักภาวนา เราต้องมีเวลา บางคนเข้าใจว่า ผมไม่มีเวลาภาวนา ไม่มีเวลาโอกาส อาตมาได้ถามว่า โยม โยมเคยทำงานมั๊ย เคยทำงานมีโอกาสรายใจมั๊ย มีครับ ทำไม จะไม่มีโอกาสรายใจ ใครมีโอกาสรายใจ คนนั้นก็ยังมีโอกาส ภาวนาเท่านั้น อันนี้เราคิดย้อนกลับมา อย่าเพิ่งด่วนไปไกลเลย

ฉะนั้นวันนี้ขอญาติโยมทั้งหลายทุกคน จงเข้าอกเข้าใจใน ธรรมะ การพูดธรรมะไปมากมาย การพูดธรรมะไปนานๆ มันก็ไม่มี อะไรมากมาย พูดซักคำ หรือสองคำ สามคำ ให้เราเข้าใจเสีย จะ ทำยังไง อันนี้ดีกว่า ฉะนั้นการประพฤติปฏิบัตินั้นมันเกิดจาก การเข้าใจ ถ้าไม่เข้าใจแล้วก็อยู่อย่างนั้นแหละ ไม่เข้าใจ ถ้าหาก ว่าเราไปดูอะไร ไปเห็นอะไร แต่มันรู้ในใจ มันลายในใจ ไปทำมัน ก็เป็น ถ้าไม่มีอยู่ในใจแล้วเราทำไม่ได้หรอก จะไปทำอะไรก็ไม่ได้ ก็ไม่ได้ จะทำบ้านทำช่องมันมีอยู่ในใจเราแล้ว เราจึงทำเป็น จะ ทำเรือทำแพ มันมีในใจแล้ว มันจึงเป็น ไม่มีในใจเราทำไม่ได้

หรือทุกอย่างจะทำไปต้องมีในใจทุกอย่างจึงทำได้ ให้เข้าใจ
อย่างนี้ เรียกว่าเราเข้าใจในธรรมะ

ผลที่สุดนี้ขอญาติโยมทุกคน ได้ฟังแล้วจึงน้อมกลับไปเป็น
โอปนยิกธรรม นำธรรมะทั้งหลายเหล่านี้เข้าไปรวมที่จิต ให้จิตดู
จิต ให้จิตเป็นคนเห็น ให้จิตเป็นคนรู้ ให้จิตเป็นละ ให้จิตเป็นคน
วาง สิ่งที่เราต้องการวันนี้ก็คือต้องการจิตใจญาติโยม ไม่
ต้องการอย่างอื่นมากมาย อะไรมันก็พอๆอยู่แล้วละ ต้องการ
จิตใจญาติโยมให้หันเหกลับมาในทางธรรมะขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา นั่นเป็นส่วนมาก

ฉะนั้นผลที่สุดนี้ขอให้ญาติโยมทั้งหลายจงตั้งอกตั้งใจ
ประพฤติดีด้วยกาย ประพฤติดีด้วยวาจา ประพฤติดีด้วยใจ เป็น
สุปฏิปันโน อสุปฏิปันโน ญายะปฏิปันโน สามิจิปปฏิปันโน
ให้เอาคุณสมบัติทั้งสี่ประการนี้ของสาวกขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า เอาแนบไปในจิตของเจ้าของนั้น จะได้ไม่เสีย
ที่เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ขอญาติโยมทั้งหลายจงมีอายุ
วรรณะ สุขะ พละ ตลอดกาลนานเทอญ

ที่มา: <https://youtu.be/6yAkzmsTefY>